

den ærede Ordfører, at det Parti, hvortil jeg hører, har vist sig imødekommende. Naturligvis ville vi, at Loven skal gjenneføres saaledes, at den kan staa i længere Tid; men for at dette skal ske, maa Grundlaget for den ogsaa være godt. Naar vi nu saaledes ere komne imøde paa flere Punkter, saa synes jeg ogsaa, at der burde vises Imødekommen mod os, for at vi kunne faae noget Heldigt ud af Sagen; men naturligvis, naar dette ikke sker, saa standser Sagen, og saa staa vi, som det ærede Medlem (Sagd) igaar sagde, hændende overfor hinanden. Jeg vil derfor bede det ærede Medlem om at se til at hjælpe os med at finde nogen Imødekommen paa de Punkter, som have Betydning, vi kunne da maasse naae at faae Ende paa Sagen. Det er dog forelignet, at saadanne vigtige Reformere som den foreliggende skulle ligge for gjennem et længere Aaremaal, uden at man kan faae noget Heldigt ud af dem. — Før jeg slutter, skal jeg gjøre en kort Bemærkning med Hensyn til det Spørgsmaal, som har været paa Bane om frivillige Gaver til Præsterne. Vi behøve ikke at sætte Noget ind i Loven desangaaende, thi Præsten har jo Lov til at modtage Gaver, og der er Ingen, som kan forbyde Noget at give ham, hvad man vil. Hvis vi derimod sætte den Bestemmelse ind i Loven, at Præsten kan modtage saadanne Gaver, saa vilde dette være at sætte en Knage op, hvorpaa der kunde hænges en Del af de gamle Offerstikke. Det var kun disse saa Bemærkninger, jeg vilde fremsætte, da Tiden idag synes at være saa rigelig.

Sagd: Jeg skal kun gjøre en ganske kort Bemærkning til, hvad den ærede sidste Taler sagde, og da navnlig, fordi der i Almindelighed gjennem hans Udtalelser gaar en velvillig Aand, som fortjener Svar, selv naar man ikke er fuldstændig enig med ham. Jeg vil da først bede det ærede Medlem og dem, der ere hans nærmeste personlige Meningsfæller, betænke, at det er en fuldstændig Bilsfarelse, naar de tro, at kun de ere det sande Udtryk for Folketæmningen, Folkemeningen og Folkeinteresserne; nei, enhver af os, som sidder i denne Sal, er lige saa sandt et Udtryk for Folketæmningen, Folkemeningen og Folkeinteressen, som de Herrer paa den anden Side ere det. Dette vil jeg bede de Herrer erindre, og det saa meget mere, som det ved Forhandlingen igaar atter blev konstateret som faae ofte før, at det, som man kalder Folketæmning, som oftest ikke er Andet end egne Meninger, som man sender ud i Verden og faar tilbage igjen mangfoldiggjorte. Altsaa, naar de ærede Herrer sige, at de repræsentere Folkemeningen, fordi de faae Folket til at raabe deres egne Meninger til dem igjen, kunde det vel være muligt, at vi Andre, der ikke hentytte et saa stort Apparat, repræsentere Folkemeningen fuldstændigere end de Andre. — Det andet Punkt, som det ærede Medlem berørte, var dette, hvorvidt det var den ene

eller den anden Side af Salen, der hændede Udviklingen. Nu skal jeg beredvillig indrømme det ærede Medlem, at under sædvanlige Forhold kan der selvfølgelig ikke være Tale om Andet, end at ingen Side af Salen, naar den stemmer efter sin Overbevisning, kan paadrage sig Ansvar for at hævde Udviklingen; men der ligger i de konstitutionelle Former en absolut Nødvendighed for at bringe det til, at ingen af de to Sider bliver staaende haardnakket paa sit Standpunkt, thi saa maa alt Lovgivningsværk standse. Nu mener det ærede Medlem og hans Venner, at de have vist ligesaa høj Grad af beredvillig Imødekommen mod den anden Side, som denne har vist mod dem. Der vil jeg da bede det ærede Medlem betænke, at man vel siger, at der findes to Sider her i Salen, et Høre og et Venstre, men det er fuldstændigt urigtigt. Der ligger nemlig en Maaße forskjelligartede Meninger fastede i en Bunte paa højre Side, Meninger, som kun ere forenede ved det Vaand, at de ikke kunne finde nogen Vej, ad hvilken de kunne komme til Enighed med de Herrer. Hvis derfor de Herrer viste sig virkelig imødekommende mod os Andre — jeg forlanger naturligvis ikke, at de skulle strække sig ud over deres Overbevisning, men kun, at de med aabent Dre ville høre og veie, hvad der kommer fra den anden Side — saa vilde de finde, at der er meget stor Beredvillighed hos os til at komme dem imøde. Jeg tør nok paastaa, at netop i den Sag, som har ligget for igaar og idag, er der Mange fra den anden Side, som ville gaa meget nær hen til deres Mening, naar den kom til Udførelse; men om de to Lovforslag, som her foreligger, vide vi jo Alle, at de ere dødsdømte, saavel Regjeringsens Forslag som Flertallets. At behandle dem, er derfor et tidsvildende Arbejde, som der ikke kommer Noget ud af. Sagen kan maasse benyttes paa Valgtribunerne; men den vil paa den Maade, som det hidtil er gaaet, ikke komme til at staa i Lovsamlingen.

Witther: Jeg skal kun tillade mig at henstille til mine ærede Kolleger, om man tror, at der virkelig kan komme videre ud af at omtale denne Sag netop nu, og jeg skal sige mine Grunde hvorfor. Den ærede Minister har jo haardnakket vægret sig ved at tale videre om Sagen paa det nuværende Standpunkt, den ærede Ordfører har erklæret at ville foranledige, at Udvalget tager under Overveielse de forskjellige Bemærkninger, som fremkomme fra det ærede Medlem for Christed Amts 4de Valgkreds (Schjorring), og der foreligger jo ingen Endringsforslag. De Taler, der ere bleve holdte idag, naar jeg undtager de to nævnte ærede Medlemmers, have jo endelig været saadanne, som ligesaagodt kunde have været holdte ved Iste Behandling. Det forekommer mig derfor, at det er det mest ønskelige Arbejde, man kan tænke sig, at fortsætte Forhandlingen videre idag, og jeg vil der-